

Dosarul nr. 2r-327/21

Prima instanță - (Judecătoria Edineț, sediul central) I. Dragulean
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

D E C I Z I E

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Vasile Martin,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan”, Mihail Lungu și Vitalie Gorbuli
împotriva lui Constantin Ababii repararea prejudiciului material, moral și
compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 26 martie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă:

La 3 august 2020, SRL „Linavan” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Constantin Ababii repararea prejudiciului material, moral și
compensarea cheltuielilor de judecată.

La 4 august 2020, Mihail Lungu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Constantin Ababii repararea prejudiciului material, moral și
compensarea cheltuielilor de judecată.

La 8 septembrie 2020, Vitalie Gorbuli a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Constantin Ababii repararea prejudiciului material, moral și
compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierile Judecătoriai Edineț, sediul central din 12 octombrie 2020 și
din 21 octombrie 2020, cererile de chemare în judecată depuse de Mihail Lungu și
Vitalie Gorbuli s-au conexasă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL
„Linavan” pentru soluționarea într-o procedură unică.

Prin hotărârea din 3 februarie 2021 a Judecătoriai Edineț, sediul central, s-a
admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Linavan”, Lungu
Mihail și Gorbuli Vitalie împotriva lui Constantin Ababii cu privire repararea
prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasat de la Ababii Constantin, în beneficiul SRL „Linavan” suma de
40 800 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli
de asistență juridică.

S-a încasat de la Ababii Constantin în beneficiul lui Lungu Mihail suma de 7 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune și suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

S-a încasat de la Ababii Constantin în beneficiul lui Vitalie Gorbuli suma de 500 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune și suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, pretențiile SRL „Linavan”, Mihail Lungu și Vitalie Gorbuli împotriva lui Constantin Ababii s-au respins ca neîntemeiate.

S-a încasat de la Constantin Ababii în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1 424 lei.

La 16 martie 2021, avocatul Vasile Martin, acționând în numele și interesele lui Constantin Ababii, a declarat apel împotriva hotărârii din 3 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul central, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 26 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea apelantului cu privire la repunerea apelului în termen și s-a restituit apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 14 aprilie 2020, avocatul Vasile Martin a declarat recurs împotriva încheierii din 26 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând să fie admis recursul, casată încheierea și repus în termenul de declararea a apelului.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că a omis termenul de apel din motiv că s-a aflat în concediu medical.

La depunerea cererii de apel a solicitat repunerea în termenul omis din motiv de boală, anexând 2 certificate de concediu medical.

A invocat că încheierea contestată este neîntemeiată, or, din aceasta rezultă că a fost respinsă cererea lui Constantin Ababii privind repunerea în termen a apelului, însă Constantin Ababii, care a semnat mandatul și a transmis împuternicirile prevăzute de art. 81 din Codul de procedură civilă, nu a fost prezent nici la o ședință de judecată în prima instanță și nici nu cunoștea detalii despre examinarea cauzei.

Avocatul Vasile Martin a menționat că el a fost în concediu medical în legătură cu ce a solicitat repunerea în termen și instanța de apel urma să respingă cererea lui, dar nu a lui Constantin Ababii, după cum este înscris în încheiere.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată participanților la proces la 1 aprilie 2021, prin intermediul poștei (f.d. 134), fiind recepționată de către avocatul Vasile Martin la 5 aprilie 2021.

Din aceste motive, Colegiul constată că recursul declarat la 14 aprilie 2021 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

La caz, din actele dosarului se constată că la 3 februarie 2021 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii. (vol. I f.d. 119)

La 16 martie 2021, avocatul Vasile Martin, acționând în numele și interesele lui Constantin Ababii în baza mandatului seria MA nr. 1300511 din 25 septembrie 2020, a declarat apel împotriva hotărârii din 3 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul central, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată. (vol. I f.d. 127)

Examinând chestiunea privind acceptarea spre examinare a apelului, instanța de apel, prin încheierea din 26 martie 2021, a respins cererea lui Constantin Ababii cu privire la repunerea apelului în termen și a restituit apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, concluzionând că actele cauzei certifică că apelantul Constantin Ababii a recepționat dispozitivul hotărârii la 9 februarie 2021, potrivit avizului de recepție (vol. I f.d.125), deci dânsul a cunoscut despre hotărârea pronunțată în interiorul termenului de atac de 30 de zile, însă nu a depus apelul în termenul legal, care a expirat la 5 martie 2021.

Totodată, instanța de apel a conchis că apelantul nu a adus nici un argument concludent care să confirme imposibilitatea declarării apelului în termen. Iar, motivele invocate de avocatul apelantului nu l-au lipsit pe acesta de posibilitatea depunerii personale a unei cereri de apel în termenul legal.

Astfel, instanța de apel a reținut că, argumentele invocate de reprezentantul apelantului avocatul Vasile Martin în vederea repunerii în termen a apelului, sunt neîntemeiate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată legală și întemeiată din următoarele considerente.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 4 februarie 2021, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii

primei instanțe, și a expirat la 5 martie 2021, ultima zi pentru depunerea cererii de apel, potrivit art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa pârâtului Constantin Ababii, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile articolului menționat, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

De altfel, se va menționa că actele cauzei denotă indubitabil că Constantin Ababii cunoștea despre existența și examinarea cauzei în prima instanță. Deci instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Cât privesc argumentele reprezentantului pârâtului Constantin Ababii, avocatul Vasile Martin, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

Or, cele menționate mai sus confirmă faptul că Constantin Ababii a cunoscut despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, astfel că acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin

efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că Constantin Ababii a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Instanța de recurs nu poate reține argumentele invocate de avocatul pârâtului Vasile Martin precum că el personal a omis termenul de apel din motiv că s-a aflat în concediu medical, or, aceste motive nu justifică repunerea în termen a cererii de apel declarate de către avocat în numele și interesele reprezentatului Constantin Ababii, care a recepționat dispozitivul hotărârii la 9 februarie 2021.

Totodată, nu constituie motiv de casare a încheierii nici argumentele avocatului Vasile Martin precum că, instanța de apel nu a respins cererea acestuia privind repunerea în termen a apelului, dar a apelantului Constantin Ababii, or, avocatul reprezintă interesele acestuia și a acționat în numele lui.

Astfel, Colegiul trage concluzia că, cererea de repunere în termen a apelului este nejustificată și corect a fost respinsă de către instanța de apel.

Luând în considerare cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de avocatul Vasile Martin ca fiind neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii din 26 martie 2021 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Vasile Martin.

Se menține încheierea din 26 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan”, Mihail Lungu și Vitalie Gorbuli împotriva lui Constantin Ababii repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari